

Porissa ratkaistiin kuukauden sisään kahdet urheiluilmailun SM:t. Ensimmäiset olivat moottorilennon ja toiset laskuvarjourheilun 15.—18. 7., jolloin leivottiin joukko vanhoja ja kaikkeksi onneksi sentään yksi uusikin tekijä Suomen mestareiksi. Porissa oli mukana myös laskuvarjotoimittajamme Timo Mäkinen. PS. Tarkkuushypyn tulokset julkaistaan seuraavassa Ilmailun numerossa.

PORIN TOISET SMIT

TEXTI: TIMO MÄKINEN
KUVAT: TUULA HEIKKOLA

▲ Näin ei saisi enää tehdä SM-titeliä tavoitteleva. Hyppääjä on liittänyt maalin yli ja ohi ja kääntyy tekemään koukkulaskua. Menettely on epätarkka ja sitäpaitsi vaarallinen. Alhaalla suoritettavat suuret ohjausliikkeet saavat usein aikaan pahan heilurin ja syntyvässä tilanteessa ei hyppääjä voi tehdä enää mitään muuta kuin toivoa ylhäältä suojelusta. Tällaisia tilanteita oli Porissa aivan liian paljon. Heikkohermoinen katseilija sai useammin kuin kerran sulkea silmänsä, niin hurjissa heilureissa jotkut huitelivat maahan.

▲ Joukkuekilpailu oli jännittävä ja tasainen. Kamppailu paremmuudesta ratkesi viimeisillä hyppyillä ja Suomen Laskuvarjokerho ry:n I joukkue uusi viime vuotisen mestaruutensa. Kuvassa hymyilevät voittajat vasemmalta Ralf Norra, Jorma Mali, Riitta Rodolff ja tyyli-mestari Risto Valta. Jorma Mali ja Riitta Rodolff olivat kilpailujen suurimpia yllättäjiä. Mali oli hypännyt kahdeksan kuukauden aikana vain kahdeksan hyppyä ja Riitta Rodolffilla on kunnia olla ensimmäinen naispuolinen Suomen mestari laskuvarjourheilussa.

▲▲ SM-tasoisissa kilpailuissakin näkee vielä monenlaisia lähestymistyyliä. Tässä on se ainoa oikea lähestyminen; myötätuulessa, puolijarrutustilassa, ja jarruja joko tehostaen tai lieventäen. Tässä on siirrytty melkein täysjarrutustilaan, oikea jalka on valmiina koskettamaan pläkää, vasen koukussa ettei vahingossa kosketa ensimmäisenä maata. Kuvasta ei selvästi erota onko varavarjo irroitettu toisesta soljesta, mutta luultavasti näin hyvä lähestyjä tietää tämänkin konstin, joka helpottaa loppukurotusta.

▲ Tarkkuushypyn Suomen mestari m. 71. Tapani Heino. 100 hyppyä ja ensimmäiset kilpailut. Kaiken järjen mukaan ei miehen tällä kokemuksella pitäisi sijoittua lähellekään kärkeä voitosta puhumattakaan. Harva uskoi Heinin johdon säilymiseen kolmannen kierroksen ja kahden välipäivän jälkeen.

Porin protesti

Antero Takkalan kolmannen kierroksen hyppy aiheutti kisojen suurimman yllätyksen. Tarkkuus oli mainio, 0,97 cm. Kahden aikaisemman 00-tuloksen kanssa merkitsi tulos selvää johtoa ja kilpailu näytti ratkenneen ennen aikojaan.

Ajanottajien ilmoitus: aika 10,2—8 sek. neljällä kellolla otettuna. Tuomareitten päätös: 500 cm sakko. Seuraus: Ei mestaruuksia Antero Takkalalle näissä kilpailuissa.

Takkalan protesti: Turbulenssi aiheutti 10 sek. ylityksen. Koska turbulenssi on vajaatoiminta, niin ylitys on katsottava hyppääjästä riippumattomaksi tapahtumasarjaksi. Pyydän tuomion purkamista.

Jury päätös: Turbulenssi ei ole hyppääjästä riippumaton vajaatoiminta. Hyppääjä pystyy estämään sen vartalonsa asennon muutoksella ennen avaus- tai lopettamaan sen avauksen jälkeen. Protesti hylätään. Vastalausemaksua 100 mk ei anneta takaisin.

Takkalan mielipide asiasta: Menetin kaksi Suomen mestaruutta epäpätevien ajanottajien (hyppykokemus 0—9 hyppyä) ja täysin epäpätevä juri takia (jury oli muodostettu kolmesta Satakunnan lennoston kantanhenkilöstä, hyppykokemus 0). Vain yksi ajanottaja huomasi, että vedin kahdeksan sekunnin kohdalla ja apuvarjo tuli esiin vasta pari sekuntia myöhemmin. Toisten puutteellinen asiantuntemus esti tekemästä havaintoja, joiden merkitystä he eivät ymmärtäneet. Juryn olisi pitänyt tietää, että apuvarjo voi olla turbulenssin aikana piilossa ja että se on vajaatoiminta, jonka estämiseen ja torjumiseen voi mennä kaksi sekuntia. Koska jury oli muodostettu täysin ulkopuolisista puolueettomuuden saavuttamiseksi, se joutui turvautumaan koneitten hyppääjien asiantuntemukseen. Huom. Sellaisten miesten, jotka olin kilpailussa jättänyt jo taakseni ja joiden sijoitukseen päätös vaikutti. Kuinka kävi puolueettomuudelle? Valitan asiasta Laskuvarjourheilun Keskustoimikunnalla ja jos se ei auta niin FAI saa asian käsiteltäväkseen.

Heikki Side, tuomari: Takkalan protesti on aiheeton. Sääntöjä noudatettiin kirjaimellisesti. Vaikka veto olisikin tapahtunut 8 sek kohdalla ei se muuta asiaa. Sääntöjen mukaan aika otetaan apuvarjon esiintulosta ja siitä se otettiin nytkin. Ajanottajien ns. asiantuntemattomuus ei vaikuttanut asiaan. He tekivät työnsä tarkasti ja oikein. Säännöt ovat sitä varten että niitä noudatetaan. Niitä ei voi eikä tulla muuttamaan kesken kilpailuja.

Jorma Mali, LuKt: Takkalan protesti on aiheeton. Turbulenssi ei ole vajaatoiminta. 10 sek sääntöpykälästä tullaan vastaisuudessaakin pitämään kilpailuissa kiinni, sillä se on osa yleisistä laskuvarjotoimintaa koskevista turvallisuusmääräyksistä.

Ilmailu: Takkalan protestointi on ymmärrettävää, sillä ajanylytys ei auta hyppääjää. On myöskin totta että ajanottajina olisi pitänyt käyttää niitä kokeneita hyppääjiä, jotka olivat mittamiehinä. Mutta 10 sek rajasta on pakko pitää kiinni. Lyhyet ja näkymättömät turbulenssit ovat tulevaisuudessakin mahdollisia. Paras tapa estyä joutumasta "oikeusmurhan" uhriksi on hypätä vähän kauempana ja vetää 5 sek kullutta auki.

Suomen tarkin laskuvarjohyppääjä ei tänä vuonna voittanut titteliä. Sen voitti Suomen paras kilpailija. Mies joka ei tehnyt minkäänlaisia virheitä, eikä antanut sääntöjen tulkitsoijille mahdollisuutta vaikuttaa. Joten paras mies voitti tälläkin kertaa. Toivottavasti päätöstä ei jälkikäteen muuteta. Se olisi pienen vääryyden korjaamista vielä suuremmalla.

YLEISMESTARUUDEN TULOKSET

1. Risto Valta Suom Lvk 4, 2. Jorma Mali Suom Lvk 7, 3. Antero Takkala Vark Lvk 11, 4. Lauri Karhu Lapp ly 15, 5. Harri Toivonen Tamp Lvk 19, 6. Esa Huusari Utin Lvk 23, 7. Seppo Kokkonen Tur Lvk 24, 8. Seppo Piltti Lahd Lvk 26, 9. Markku Paakkanen LaskJääkK 27, 10. Olavi Kilpinen Lask-JääkK 28, 11. Lars Bäckström Satak Lvu 28, 12. Seppo Heikkilä Utin Lvk 28, 13. Veikko Korhonen Tamp Lvk 32, 14. Risto Salonen Kuop ly 35, 15. Pentti Liimatainen Tamp Lvk 37, 16. Ilpo Norokorpi Satak Lvu 41, 17. Kalevi Sipinen Lahd Lvk 44, 18. Risto Ylä-Outinen Utin Lvk 55, 19. Tapio Satamo Oulun Lvk 63, 10. Raimo Moisio Tamp Lvk 64.

TAITOHYPYN LOPULLISET TULOKSET

	I	II	III	yht.
1. Risto Valta Suom Lvk	10,5	10,3	10,00	30,8
2. Harri Toivonen Tamp Lvk	11,5	11,7	11,8	35,0
3. Markku Paakkanen Lask JääkK	12,3	12,8	12,9	38,0
4. Seppo Piltti Lahden Lvk	12,8	13,2	12,5	38,5
5. Jorma Mali Suom Lvk	12,8	13,6	13,8	40,2
6. Antero Takkala Vark Lvk	10,4	15,5	15,8	41,7
7. Lauri Karhu Lapp ly	15,9	13,3	12,7	41,9
8. Rauno Härkönen Imatr lk	13,6	14,4	14,0	42,0
9. Kalevi Sipinen Lahd Lvk	16,1	13,9	14,2	44,2
10. Seppo Kokkonen Turun Lk	14,1	12,8	18,8	45,7

JOUKKUEHYPPYKILPAILUJEN LOPULLISET TULOKSET

1. Suomen Laskuvarjokerho I.	1189	431	476	2096
Risto Valta	11	235	47	293
Riitta Rodolfi	34	181	355	570
Jorma Mali	144	15	43	202
Ralf Norra	1000	00	31	1031
2. Lappeenrannan Ilm.yhd.	475	1332	865	2672
Hannu Ilves	62	146	29	237
Jukka Ilves	373	428	57	858
Lauri Karhu	00	495	53	548
Markku Holopainen	40	263	726	1029
3. Utin Laskuvarjokerho IV	1502	1409	409	3320
Markku Laksio	620	578	157	1355
Risto Ylä-Outinen	385	398	81	864
Esa Huusari	426	146	15	587
Markku Jääskeläinen	71	287	156	514
4. Klerju-Veikot (sekajoukkue)	1756	1344	809	3909
Hannu Laitinen	1000	339	183	1522
Pekka Karhumäki	114	200	90	404
Seppo Kokkonen	180	47	17	244
Tarmo Kauppila	462	758	519	1739
5. Vaasan Laskuvarjokerho	1333	1759	1016	4108
Timo Nieminen	36	39	42	117
Veikko Saarinen	550	429	133	1112
Pentti Pukkiila	302	445+500	419	1666
Lauri Oksanen	445	346	422	1213
6. Tampereen Laskuvarjokerho I	899	1546	2012	4457
Harri Toivonen	64	8	178	250
Veikko Korhonen	00	335	741	1076
Raimo Moisio	795	371	323	1489
Heikki Stenholm	40	832	770	1642
7. Oulun Laskuvarjokerho	2358	1086	1192	4636
Tapio Satamo	229	5	4	238
Hannu Pernu	1000	114	595	1709
Veli-Matti Reinilä	790	173	158	1121
Mikko Närhi	339	794	435	1568
8. Imatran Ilmailukerho	1169	1771	1896	4836
Tapani Heino	23	1000	554	1577
Pauli Aitala	98	172	731	1001
Martti Kailes	843	282	391	1516
Rauno Härkönen	205	317	220	742
9. Kuopion Ilmailuyhdistys	1705	1694	1526	4925
Martti Pietikäinen	617	455	81	1153
Pentti Voutilainen	160	355	1000	1515
Jorma Kosunen	520	420	253	1193
Risto Salonen	408	464	192	1064
10. Utin Laskuvarjokerho III	1601	2097	1657	5355
Keijo Koskinen	1000	887	341	2228
Seppo Heikkinen	125	450	253	828
Eero Kausalainen	430	721	1000	2151
Martti Päiväranta	46	39	63	148